POLIITTISESTI ja industrialisesti yhdistyneen köyhälistön voimaa ei mikään mahti maailmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri is greater than the combined circulation of all other newspapers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 231 Keskiviikkona, Lokak. 3 p.—Wed., Oct. 3. 1917—KYMMENES VUOSIK.—VOL. X.

Tutkivat sosialistien sotaan suhtautumista

Suurvalamiehistö kokoontuu uudelleen Chicagossa. Yli 15,000 syytöstä I. W. W. liiton virkailijoita vastaan.

Chicago, Ill., 2 p. lokak. — Yhdysvaltain suurvalamiehistö, joka tulee tutkimaan sosialistipuolueen suhtautumista sotaan ja puolueen otaksuttua sotavastaista agitatsionia, vannotettiin tänään toimeensa.

Syytteeseen asetetuista 150 i.w.w.-läisistä on noin puolet vangittu. Toisia etsitään ahkerasti. Hallituksen asiamiehet selittävät, että suuri joukko etsittävistä oleskelee nykyään armeijan harjotusleireillä, sillä he olivat yhtyneet armeijaan harjottaakseen sotamiesten keskuudessa agtatsionia. Kaikki armeijassa olevat I. W. W. liiton agitaattorit tulevat vangittaviksi sanovat asiamiehet.

Syytteeseen asetettuja I. W. W. liiton virkailijoita vastaan on laskettu kaikkiaan yli 15,000 erikossyytöstä. Yhtenä hallituksen mielestä tärkeimpänä todistuskappaleena on muuan Haywoodin lähettämä ohjekirja agitaattoreita varten eräälle Duluthissa ilmestyvälle suomenkieliselle lehdelle. Kirjanen takavarikoitiin suomalaisen lehden painossa, jonne se oli lähetetty käännettäväksi suomenkielelle.

Sapoteesiohjeita.

Kirjasesta esittävät asiamiehet m. m. seuraavia katkelmia:

"Tulemme valtaamaan teollisuudet jonain päivänä kolmesta pätevästä syystä; koska me tarvitsemme niitä; koska me tahdomme niitä ja koska meillä on voimaa niiden valtaamiseen."

"Olemmeko tähän siveellisesti oikeutettuja tai ei, se on meistä yhdentekevää."

"Alottavatko välttämättömimmän työn tekiät — alkeellisimmat ammattilaiset, lakkoja? Kvartti paloöljyä tai jotain muuta rasvaista ja pahallehaisevaa ainetta kaadettuna uuniin — ja skääppi tai skääppihaluinen sotamies olkoon tervetullut leipomaan leipää."

"Tuleeko lakko rauta-, teräskupari- tai muussa metalliteollisuudessa? Hiukan hietaa tai mirkkelijauhoa laakereihin ja hammasrattaihin ja niistä tulee käyttökelvottomia."

Samassa kirjasessa esittää Haywood myös saboteesiohjeita siinä tapauksessa jos lakko julistetaan rautateillä. Erituten näiden saboteesiohjeiden kuin myöskin erinäisissä i. w. w.-läisten julkaisuissa ja yksityiskirjeenvaihdossa esiintyneiden lausunnoiden nojalla hallitus tulee painostamaan asiaansa. Hallituksen käsiin on tarkastuksissa joutunut suuret määrät i. w. w.-läisten yksityiskirjeenvaihtoa.

Wm. D. Haywoodia ja Frank Littlea, joka lynchattiin Buttessa, pidetään I. W. W. liiton johtavimpina henkilöinä. Kannekirjelmässä esiintyy myös usein nimet Ralph H. Chaplin, Richard Brazier, William Viertola, James Rowan, Francis Miller ja Charles Lambert.

"Vaarallinen vihollinen" vangittu

Tacoma, Wash., 2 p. lokak. — Hallituksen asiamiehet vangitsivat tänään Staunton hotellin isän nöitsijän Henry Gehrigin, "vaarallisen ulkomaalaisen vihollisen, jonka vapaana olo on vaarallista Yhdysvaltain armeijan hyvinvoinnille." Gehrig on kansallisuudeltaan saksalainen, kuuluu I. W. W. liittoon ja hänen omistamassaan majatalossa on yleensä asunut I. W. W. liiton jäseniä. Naapurit selittävät, että sodan puhkeamisen jälkeen on Gehrigin nähty poistuvan usein "salaperäisille retkille"

Japani varottaa muita saalistajia pysymään pois Kiinasta

New York, 2 p. lokak. — Japanin lähettiläs paroöni Ishii täällä sanomalehtimiehille ja kaupungin viranomaisille puhuessaan hänen kunniakseen toimeenpannuissa illatsuissa selitti, ettei Japanin Kiinaan suhtautumista ole verrattava Amerikan Monroe-oppiin, jota Yhdysvaltain taholta on noudatettu Etelä- ja Keski-Amerikan maihin nähden. Yhdysvaltain hallitus ei ole koskaan antanut minkäänlaisia sitoumuksia siitä, ettei se itse loukkaisi Amerikan mantereella olevien pienempien valtakuntien itsenäisyyttä mutta Japani on "vapaaehtoisesti" antanut Kiinalle ja muille maille lupauksen, ettei se loukkaa Kiinan itsenäisyyttä.

Toimenpiteitä Friscon raitioteiden kunnallistuttamiseksi

Kaupungin ja yhtiön insinöörit neuvottelevat.

San Francisco, 2 p. lokak. — Kaupungin insinööri O'Shaughnessy ja United Railroads yhtiön uusi liikkeenhoitaja William C. von Phul pitivät tänään ensimäisen neuvottelun United Railroads yhtiön omaisuuden arvioimisesta löytääksen arvioperustan, jonka nojalla yhtiön omaisuus mahdollisesti voitaisiin siirtää kaupungin nimiin.

Valtion rautatiekomissionin arvio United Railroads yhtiön fyysillisestä omaisuudesta, joka nykyään lähenee valmistumista, otetaan laskuihin, selitti O'Shaughnessy. Samaten valmistetaan yhtiön taholta oma arvio ja eri arviot esitetään sitten kaupunginhallinnolle verrattavaksi. Neuvottelujen päätyttyä tulee O'Shaughnessy suosittamaan kaupungille parhaimman suunnitelman oikeaksi arvioksi korvauksen maksamiseen nähden yhtiön arvopaperien omistajille.

Katuvaunumiesten lakko on jo kestänyt elok. 11 p:stä alkaen. Viime yönä saattoi yhtiö pitää liikennettä yllä eräillä teillä klo 1:een saakka yöllä rikkurivoimalla. Lakko näyttää muuten yhtä yksimieliseltä ja lupaavalta kuin tähänkin saakka.

Chicagon union johtajien oikeusjuttu

Vetoumusoikeus vahvistanut alemman oikeuden tuomion.

Chicago, 2 p. lokak. — Kaksi vuotta taaksepäin vankeuteen tuomittujen union johtajien vetoumuksen hylläsi tänään vetooikeus ja vahvisti alaoikeuden päätöksen. Kaikki tuomitut ovat rakennustyöläisten unioiten asiamiehiä ja kuusi heistä on tuomittu vankeuteen yhdestä kolmeen vuoteen ja toisia sakotettiin $2,000—$5,000.

Rangaistukset tuomittiin "salaliittoutumisesta" kaupankäynnin estämiseksi ja johtuivat jutut Chicagon rakennustyöläisten ylläpitämistä poikoteerauksista.

Rauhankannattajat toimeenpanneet valtavia mielenosoituksia Saksassa

Frankfurtissa 50,000 ottanut osaa mielenosotuskulkueeseen.

Köpenhamina, 2 p. lokak. — Saksasta saapuneitten tietojen mukaan ovat rauhankannattajat toimeenpanneet viime sunnuntaina valtavan mielenosoituksen Frankfurt am-Mainissä. Mielenosoituskulkueeseen sanotaan ottaneen osaa noin 50,000 henkeä ja ovat siihen edustettuina sosialistit, kirkolliset ja radikaalit. Mielenosoituskulkue päättyi suureen joukkokokoukseen puistossa, jossa puhuttiin kuudelta eri puhuja-lavalta. Kaikki puhujat vaativat rauhan tekemistä ilman aluevalloituksia ja samaa ilmaistiin kulkueen mukana kannetuissa voimalausetauluissa.

Saksalaista kapteenia odottaa 10 vuoden vankeus

Rikkoi Mann'in "valkoista orjuutta" koskevaa lakia.

Philadelphia, 2 p. lokak. — Tuomittuna syylliseksi kahdessa kohdassa Mann'in "valkoista orjuutta" koskevan lain rikkomiseen, takavarikoidun saksalaisen linjalaivan Prinz Eitel Friedrichin kapteenia odottaa nyt 10 vuoden vankeusrangaistus. Tuomio lykättiin siksi kunnes anomus uudesta oikeudenkäynnistä on tarkistettu.

Kapteeni Thierichens on myös syytteessä tullattavien kronometrien salakuljetuksesta.

KAPINA TURKESTANISSA?

Vallankumouksellisten väliaikainen komitea ottanut vallan käsiinsä.

Pietari, 2 p. lokak. — Turkestanissa ilmoitetaan puhjenneen rettelöitä. Turkestanin kenraalikuvernööri Tserkessin joukkoineen sanotaan joutuneen häviölle kapinallisia vastaan. Vallankumoukselliset ovat sen jälestä valinneet oman komiteansa, joka väliaikaisesti tulee hoitamaan hallitusta.

Sisäasiainministeristö on selittänyt, ettei Turkestanin rettelöt ole sen vakavampaa laatua kuin, että joukko tyytymätöntä sotaväkeä, joka kieltäytyi tottelemasta päällköitään pääsi hallitsevaksi ja otti haltuunsa viralliset laitokset. Hallituksen taholta on lähetetty uskollista sotaväkeä Turkestaniin.

Venäjän alusmaille vaaditaan itsehallintoa.

Kievissä pidetyssä Venäjällä asuvien vieraitten kansojen edustajien kokouksessa on hyväksytty päätöslauselma, jossa vaaditaan Venäjän jakamista itsehallinnollisiin valtoihin, jotka muodostaisivat yhden suuren liitto-valtakunnan, mutta sisäisiin asioihinsa nähden olisivat vapaita ja kansanvaltaisella taval la hallittuja.

Samalla on myöskin hyväksytty päätöslauselma, jossa vaaditaan, että ulkomaamisteristön on nimitettävä Venäjällä olevien vieraitten kansojen komitean, jossa olisi kaikki kansallisuudet edustettuina ja jonka tehtävänä olisi valvoa rauhanneuvotteluissa näitten kansojen oikeuksia.

Venäläinen armeija taistelukunnossa.

Virallisesti on ilmoitettu, että Riigan rintamalla venäläiset joukot ovat ajaneet saksalaiset etuvartija-asemistaan pakottaen vihollisen perääntymään kokonaisen mailin.

Lakkolaisten vangitsemisia jatkuu Arizonan kaivosalueella

Phoenix, Ariz., 2 p. lokak. — Sheriffi Slaughter on kuvernöörin virastoon ilmoittanut Cliftonista, että hän oli deputeineen hajoittanut useihin satoihin nousseen joukon lakossa olevia kaivosmiehiä, otka olivat mielenosoituskulkueessa aikeessa tulla Morencistä Cliftoniin. Samalla sheriffi ilmoittaa vanginneensa 73 lakkolaista ja pyytää sotaväkeä "suojelemaan" kaivannoita.

Hiilenkaivajat pysyvät vaatimuksissaan

Tarjottuja sovintoehtoa ei ole hyväksytty.

Washington, 2 p. lokak. — Hiilenkaivajien edustajat hyljäsivät Illinoisin, Indianan, Ohion ja Pennsylvanian länt. hiilialueen kaivantojenomistajien tarjoukset neuvotteluissa joita on pidetty kaivosmiesten esittämien palkanylennysvaatimusten johdosta. Neuvottelut jatkuvat.

Pacifisteja vangittu Los Angelesissa

Poliisi esti rauhankokouksen pitämisen.

Los Angeles, 2 p. lokak. — Los Angelesin poliisi vangitsi eilen kolme pappia, jotka aikoivat pitää puheita poliisin kieltämässä kristittyjen paficistien kokouksessa. Vangiut ovat Harold Storey, Whittierista, Cal., pastori Robert Whittaker, Los Gatos'ista, Cal., ja pastori Floyd Harden.

Kristityt pacifistit aikoivat pitää kokouksensa ensin Flower auditoriumissa, mutta se estettiin poliisin toimesta. Sitten aikoivat edustajat kokoontua erääseen liikehuoneustoon keskikaupungilla kiellosta huolimatta. Täällä toimitettiin vangitsemiset. Myöhemmin illalla pitivät pacifistit kuitenkin salaisen kokouksen eräässä yksityisasunnossa laitakaupungilla.

RUOTSIN MINISTERISTÖ ERONNUT

Tukholma, 3 p. lokak. — Ruotsin nykyinen ministeristö on jättänyt eronpyynnin kuninkaalle. Kuningas on pyytänyt ministeristöä pysymään paikallaan toistaiseksi

Mexico jättänyt vastalauseensa

Ei salli alamaistensa värväämistä Yhdysvaltain armeijaan.

Washington, 2 p. lokak. — Mexicon lähettiläs Ignaci Bonillas on jättänyt Yhdysvaltain hallitukselle muodollisen vastalauseen Mex. alamaisten värväämisestä Yhdysvaltain kansallisarmeijaan varsinkin rajavaltioissa. Niissä tapauksissa, joissa värväyslautakunnat ovat osottaneet säännöttömyyttä mexicolaisten värväämisessä, on hallitus määrännyt miehet heti vapautettavaksi.

Eräissä tapauksissa vallitsee kuitenkin jyrkkä ristiriita molempien maiden perustuslaeissa. Mexicon perustuslain mukaan ulkomailla mexicolaisista vanhemmista syntynyt henkilö on Mexicon alamainen niin kauan kun ei asianomainen nimellisesti ilmoittaudu pois alamaisuudesta, kun taas Yhdysvallat pitää alamaisenaan jokaisen Yhdysvalloissa syntyneen henkilön.

Espanjan lakonjohtajat sotaoikeuteen

Onko Francisco Ferreran kohtalo edessä?

Madridista tiedotetaan syysk. 27 p:nä, että Barcelonan lakkokomitean vangitut jäsenet, joiden joukossa on m. m. Senor Julien Besterire, yliopiston professori, tulevat sotaoikeuden eteen. Vangituista on vain yksi vapautettu, nim. sanomalehden toimittaja Corpus Braga, joka viruttuaan Madridin sotilasvankilassa, vapautettiin.

Paljon huolta on myös herättänyt tasavaltalaisten puolueen edustajan Domingon kohtalo. Hän on pidätettynä eräällä risteilijällä sotaoikeuden tutkintoa odottaen.

LAIVA HYLJÄTTIIN MEXICONLAHDELLA

Eräässä lahtisatamassa, 2 p. lokak. — Eräs mahonkihirsilastissa oleva amerikalainen laiva jätettiin oman onnensa nojaan 60 mailin päässä täältä kaakkoon vallinneen myrskyn takia. Miehistö pelastui erääseen kalastajaalukseen, oka saapui tänään rantaan.

Kaikki registeeratut miehet tarkastettaviksi

Chicago, 2 p. lokak. — Neljäkymmentä viisi eri valtioitten kuvernööriä ovat sopineet siitä, että paikalliset kutsuntavirastot velvoitetaan toimittamaan kaikkien asevelvollisuusijässä olevien miesten tarkastuksen. Sotapalvelukseen kutsutaan tarkastetuista miehistä sen mukaan kuin hallitus katsoo sopivaksi. Tarkastustoimituksessa ei kuitenkaan pidetä erittäin kiireellä, mutta määrätään muutama mies kerrallaan viikottain tarkastettaviksi kuitenkin niin, että tarkastuksessa ehditään pysyä edellä asevelvollisten aseisiin kutsunnasta.

LAIVARAKENTAJIEN LAKKO

Ensi maanantaina Seattlessa alkaa hallituksen asiamiesten toimittama tutkinto.

Washington, D. C., 2 p. lokak. — Työministerin nimittämä erikoinen laivarakentajien lakon tutkinto- ja sovittelukomitea lähtee matkalle heti alkaakseen kuulustelut Seattlessa mahdollisesti ensin maanantaina. Seattlesta menee komitea Portlandiin ja sen jälestä San Franciscoon. Komiteaan kuuluvat Everet Macy New Yorkista, Louis A. Coolidge ja A. J. Berres molemmat Bostonista. Macy toimii komitean puheenjohtajana, Coolidge edustaa laivojen rakennuttamishallitusta ja Berres American Federation of Labor liittoa. Berres on nimitetty Gompersin suosituksella. Komitea, toimitettuaan tutkimukset tulee määräämään palkkaehdot ja hallituksen vaikutusvaltaa käytetään lakon päättämiseen niillä ehdoilla.

Portlandissa vangittu lakkovahteja.

Portland, Ore., 2 p. lokak. — Täällä kesketyivät sovinnonneuvottelut laivarakentajien ja laivatelakoitten omistajien kesken aijotun välirauhan aikaansaamisesta. Lakko jatkuu niin ollen edelleen. Albert O. Shink ja John C. Zachariason vangittiin Messe-Martin Iron Works-konepajan luota, jossa miehet tavattiin lakkovahdin pidossa. Heidät asetettiin syytteeseen lakkovahtimista kieltävän kaupungin järjestyssäännön rikkomisesta. He vaativat valamiesoikeuden tutkintoa ja heidän asiansa lykättiin tuonnemmaksi. Lakkovahtimisesta vangittuja on tähän saakka kaikkiaan 25. Ellei ensimäisessä koe-jutussa saada asiaa ratkaistuksi tulee kaupungille pitkä oikeudenkäynti lakkovahteja vastaan.

JUNARIKKO SEATTLEN JAARDILLA

Oliko yritys tahallinen?

Seattle, 2 p. lokak. — Rautatievirkailijain väitteiden mukaan yrittivät jotkut ilkityönte kijät suistaa radalta Portlandiin menevää Great Northern radan yöjunaa Seattlen rautatiejaardilla. Junan saapuessa oli vaihde kiskastu auki. Juna kulki noin 100 jaardia ratapölkyillä, kaatoi yhden vaihdeveturin ja pysähtyi vasta senjälkeen kun etumaisin makuuvaunuista kaatui kyljelleen. Makuuvaunussa oli 9 aikaihmistä ja yksi lapsi, jotka kuitenkin pääsivät vahingotta.

Suuri meteori pudonnut Texasissa

Waco, Tex., 2 p. lokak. — Useita tonneja painava meteori putosi eilen illalla Harry James' in farmille, kahden mailin päässä Hillsborosta, hautautuen kokonaan maan sisään. Ilmiö valaisi ympäristöä tavattomasti ja se nähtiin 50 mailin päässä, Cleburnessa. Meteori, joka näytti automobiilin kokoiselta, säikähytti pahasti ympäristön asukkaat.

A. F. of L. liitto 8-tunnin työpäivä-vaatimusten takana

Pittsburg, Penn., 2 p. lokak. — Puhuessaan täällä terästyöläisille A. F. of L. liiton kirjuri Morrison neuvoi miehiä vaatimaan 8-tunnin työpäivää "huolimatta siitä, että maa on nykyisin sodassa ja tarvitaan terästä".

"Haluan sanoa, että liitto on presidentti Wilsonin takana sodan voittoon saattamiseksi, mutta me emme halua uhrata työläisten oikeuksia tarpeettomasti sotatarviketeollisuuden harjoittajien voitoksi", selitteli Morrison.

Kokoukseen otti osaa useita tuhansia terästyöläisiä. Tehtailla on nykyään lakko muutamilla työaloilla ja lakkoliike uhkaa laajeta kaikkia tehtaita käsittäväksi.

Asevelvollisuuden vastustajien rankaiseminen Oklahomassa

Muskogee, Okla., 2 p. lokak. Täällä on suurvalamiehistö määrännyt kaikkiaan 220 henkilöä asetettavaksi syytteeseen asevelvollisuuslain käytäntöönpanon vastustamisesta ja hallitusta vastaan "salaliiton" muodostamisesta.

Kaikki syytetyt ovat jo vankilassa, heidät kun vangittiin asevelvollisuuskutsunnan yhteydessä puhjenneen "kapinan" aikana.

Bulgarian lähettilään Amerikasta karkoittamista ehdotetaan

Washington, D. C., 2 p. lokak. — Serbian lähettiläs Michailovitch on antanut vastauksen Bulgarian lähettilään Panaretoffin lausuntoon, jossa Panaretoff selitti, että Bulgaria olisi valmis tekemään rauhan erikseen edellyttäen, että liittoutuneet myöntävät Bulgarialle sen vaatimat ehdot. Serbian lähettiläs väittää, ettei Panaretoffin lausuntoon ole luottamista ensinkään. Nähtävästi Bulgarian lähettilään tarkoitus oli saada liittouneet hyväksymään Bulgarian valloitusaikeet Serbian alueisiin, joita Serbia ei tahtoisi myöntää. Michailovitch ei kuitenkaan erikoisesti tahdo johdattaa liittoutuneitten valtiomiehiä ajattelemaan sitä mahdollisuutta, mutta hän muutoin selittää Bulgarian lähettilään olon Amerikassa sopimattomaksi, ja suosittaa Bulgarian lähettilään maasta karkottamista.

SOTAVEROESITYS HYVÄKSYTTY

Washington, 2 p. lokak. — Ilman huutoäänestystä ja vastääntä, senaatti hyväksyi tänään kongressin yhteisen komitean mietinnön $2,535,000,000 sotaverolaiksi. Viime hetkellä ainoastaan senaattori La Follette teki lyhyen hyökkäyksen esitystä vastaan, väittäen että esitys ei perustunut terveelle rahalliselle pohjalle.

Alahuone on jo mietinnön hyväksynyt, joten se on valmis nyt presidentin allekirjoitettavaksi. Kun tästä tärkeästä esityksestä päästiin, ryhtyy senaatti heti käsittelemään esitystä sota- ja merimiesten vakuutuslaiksi.

Talin ulosvienti kiellettu Ruotsista

Ruotsalaisia opetetaan säästämään.

Tukholma, 2 p. lokak. — Hallitus on julkaissut t. k. 4 p. voimaanastuvan kiellon talin, öljyn ja kaiken muun rasvan, paitsi voin ulosviennin kiellettäväksi. voin ulosvientiin nähden. Lihan ulosvienti myöskin on kiellettyä.

Tämän kuun 8 p. astuu voimaan säädös, jonka mukaan saapasvarret eivät saa olla 18-tuumaa pitemmät.

Ylhäisistä piireistä on saatu vakuutus, että Ruotsi tulee edelleen pysymään puolueettomana ja sekaantumatta sotaan.

Uniot avustavat Friscon raitiotielakkoa

Yhtiö koettaa ylläpitää liikennettä rikkurivoimalla.

San Francisco, 2 p. lokak. — Metallityöläisten liiton kahtakymmentäviittä uniota kehotettiin tänään kaikin voiminsa avustamaan lakkoutuneita San Franciscon raitiotyöläisiä sanotun liiton kokouksessa. Liittoneuvosto ei ole vielä ilmoittanut mihin avustuskeinoihin ryhdytään.

United Railroads yritti ylläpitää raitiotieliikennettä kaupungin liike- ja asunto-osista Union Iron Works'in laivajaardille rikkurivoimalla. Liikenne sanotulle jaardille onkin ollut seisauksissa lakon alusta alkaen.

Eilen vangittiin kahdeksan miestä lakkovartioimisesta. Seitsemän vangituista oli lakkolaisia. Heidät vapautettiin takausta vastaan.

Muutamia mellakoita tapahtui kun liikennettä yritettiin panna käyntiin yöllä. Lakkolainen Paul Kelly ja rautatyöläinen Thomas Harrigan vangittiin. Poliisi selitti, että miehet olivat viskanneet kiviä katuvaunuihin. Max Raus niminen rikkuri peitottiin pahanpäiväiseksi neljän miehen toimesta, jotka pääsivät pakenemaan. Yksi yhtiön vaunuista suistettiin raiteilta kiskoille asetetun hirren avulla. Ei ketään loukkaantunut.

Saks. ilmahyökkäykset herättävät kiukkua Englannissa

Sanomalehdet syyttävät Englannin sotilashallitusta kykenemättömyydestä kun se ei ole toimeenpannut kostoretkiä Saksaan.

Lontoo, 2 p. lokak. — Kaikki Englannin suuret päivälehdet kiihkeästi käsittelevät saksalaisten Englantiin tekemien ilmahyökkäysten johdosta noussutta kysymystä: miten saksalaisten hävitysretket olisi saatava lakkaamaan. Yleisenä vaatimuksena on, että englantilaisten ilmailijoitten pitäisi tehdä kostoretkiä Saksaan, mutta sotilasviraston taholta on selitetty, että englantilaiset ilmailijat eivät jouda taistelurintamalta, jossa heidän on suoritettava tiedustelupalveluksia liittoutuneitten armeijalle. Saksan armeijalla kun on myöskin käytettävänään hyvä ilmailijajoukko. Että Saksa näin ollen voi lähettää ilmailijoita hävitysretkille Englantiin on se mahdollista ainoastaan siten, että Saksan on onnistunut rakentaa enemmän ja voimakkaampia lentokoneita kuin liittoutuneilla on, joten sen "ilmalaivasto" kykenee olemaan hyökkäävällä puolella.

Viimeisten 8 päivän ajalla tekemällään viidellä hävitysretkellä ovat saksalaiset Englannissa tappaneet 51 henkeä ja haavoittaneet 249.

Viimeisellä hävitysretkellä olleet saksalaiset ilmailijat jakaantuivat Englannin rannikolla neljään eri joukkoon, jotka kaikki kierrellen eri teitä pyrkivät Lontooseen. Joukkueista kaksi onnistuikin heittelemään pommeja Lontoon lounaisosaan kuin toiset ilmailijat tulivat siitä estetyksi englantilaisten tykkipatterien ammunnan tähden.

Ranskalaiset liikkuvat kostoretkillä.

Pariisi, 2 p. lokak. — Kostoksi Dunkirkiä vastaan tehdystä ilmahyökkäyksestä ovat ranskalaiset ilmailijat käyneet hävitysretkellä Saksassa heitellen pommeja Stuttgartiin, Trevesiin, Coblenziin ja Frankfurtiin.

Taisteluita läntisellä rintamalla.

Lontoo, 2 p. lokak. — Virallisesti on ilmoitettu saksalaisten tehneen kiivaita vastahyökkäyksiä Ypresin tienoilla pyrkien valtaamaan takaisin englantilaisten vallottamia juoksuhautalinjoja. Hyökkäykset on kuitenkin torjuttu.